

Ми, доле потписани Пироћанци и Пироћанке, са нашим пријатељима из стручне јавности у области историје, различитих занимања, интересовања, друштвених положаја и политичких опредељења, окупљени са различитих страна на једној заједничкој основи – српском патриотизму и оданости завичају, упућујемо

Мр Владану Васићу, градоначелнику Пирота,
Др Милени Димитријевић, председници Скупштине Града Пирота,
Гђи Надици Костић, директорки Народне библиотеке Пирот,
Гђи Јелени Спасић, председници Управног одбора Народне библиотеке Пирот,

ОТВОРЕНО ПИСМО

О којем обавештавамо и:

Проф. др Татјану Суботин – Голубовић, управницу Одељења историје Филозофског факултета Универзитета у Београду,

Проф. др Ирену Љубомировић, управницу Департмана за историју Филозофског факултета Универзитета у Нишу,

Проф. др Предрага Марковића, директора Института за савремену историју;

Проф. др Милета Бјелајца, директора Института за новију историју Србије;

и тражимо да ово писмо буде објављено у првом наредном броју часописа *Пиротски зборник*.

Поштовани,

Разлог оваквог нашег обраћања је неколико година дуг, темељит и упоран ревизионистички подао удар главног уредника часописа *Пиротски зборник* Горана Николића на жртве бугарског окупационог терора у Горњем Понишављу, историјску истину и, последично, на националну и људску част житеља Пирота и Горњег Понишавља.

Почев од 2015. године, у *Пиротском зборнику* (надаље: ПЗ), под изговором разбијања историјских табуа и утврђивања праве историјске истине, Николић (по образовању политиколог) својим чланцима наноси тешку штету Пироту и Понишављу, саставном делу државе Србије, и доминантно већинском српском живљу - нераскидивом делу српског националног бића (према попису од 2011. године 91,89% становника града Пирота је српске националности, док се тек 549 становника града, односно 0,95% укупног броја становника изјаснило да је бугарске националности). Но, пре свега, Николић наноси

штету објективном научном прилазу озбиљним историјским темама из новије историје нашег завичаја које су до данас из различитих разлога остале научно неразјашњене.

Врхунац ревизионистичког домета овај (да ли?) самоникли „утемељивач“ локалне аутохтонистичке псеудоисторијске школе, која је несрећно задесила Пирот, достигао је у ПЗ бр. 42/2017, објављивањем чланка „О досадашњим истраживањима покрета отпора у пиротском крају током Другог светског рата“ (с. 115-170), и у ПЗ бр. 43/2018, чланком „Пиротска гимназија и пиротске прилике 1941-1944“ (с. 1-52), да би чланком „О масакру у Бару“ (ПЗ, бр. 44/2019, с. 87-146) наставио свој ревизионистички „истраживачки“ рад.

Шта је, укратко, суштина истраживачких настојања овог касно разбуђеног истраживача, који своје суграђане редовно части невеселом, језички неправилном одредницом „домородци“?

У својим чланцима о покрету отпора у Пироту и Пиротској гимназији током бугарске фашистичке окупације 1941-1944. године, које узимамо за пример, Николић износи основну тезу да је постојала „значајна интегрисаност“ житеља Пирота и Горњег Понишавља „у бугарску државу током рата“ (ПЗ, 43/2018, с. 47). Та „значајна интегрисаност“ одликовала се, према Николићу, „интензивним економским, културним, менталитетским и рођачким везама“ наших људи са окупаторима, „масовним“ одзивом пиротске деце за одлазак у бугарску окупациону гимназију, којој Николић рођачки тепа „Пиротска бугарска гимназија“, те „масовним“ одласком (насилно мобилисаних) житеља анектираног Горњег Понишавља у бугарске радне јединице под називом „трудоваци“. Услед такве „значајне интегрисаности“ нашег живља у бугарску фашистичку државу, закључује Николић, у Пироту није било ни покрета отпора, јер су се, чита се између редова, пиротски „домородци“ (sic!) у најмању руку сагласили са анексијом Пирота и Горњег Понишавља коју је извршила фашистичка Бугарска.

Не би ли значајно поткрепио свој „допринос“ новијој историји Пирота, Николић одриче постојање бугарског окупационог терора над српским живљем у анектираном Горњем Понишављу 1941-1944. Различитим, повремено софистички вештим, но морално опскурним техникама доказивања, злоупотребљавајући поједине историјске чињенице, пише профашистичку идиличну бајку о бугарским војницима и чиновницима који су се „дружили, опијали, картали, играли фудбал са житељима нашег краја, чак и кумовали њиховој деци“; о Пироћанцима који су готово хрлили на рад у трудоваке, о пиротској деци која су „масовно похађала“ бугарску гимназију (строго се чувајући да не помене шта значи бугарска окупаторска наредба о обавезном похађању прогимназије и ко и на који начин је обезбеђивао спровођење те наредбе бугарских просветних власти); о пиротским женама које су хитале да продају производе на софијској пијаци; о беспрекорној, непоновљивој, готово ослободилачкој срећи коју су окупатори донели у Пирот. У одбрану таквог става аутор потеже и свој став о „српско-бугарској распопућености Пироћанаца“ (?!) (ПЗ, 42/2017, с. 166), да би у једном од чланака поентирао како су српски историјски извори за тај период крајње нерелевантни, јер су „натопљени идеологијом, прво комунистичком, а после националистичком“ (дочим бугарски фашистички извори то нису – sic!), због чега се „у написима о пиротској прошлости насталим у Србији национализам и раније и сада нарочито испољава као антибугаризам“. (ПЗ, 42/2017, с. 167)

То је укратко препричана суштина његових истраживачких настојања и постигнућа. Понижавајуће увредљива за грађане Пирота.

Због наведеног,

У жељи да овај ненаучни скандал што пре буде окончан, а све новоотворене болне теме буду враћене у ток науке,

Верујући да је само научна истина здрав темељ помирења и пријатељства међу народима,

Разликујући представнике бугарске фашистичке окупаторске државе од целине бугарског народа, према којем изражавамо добросуседско поштовање,

Веома поштујући чињеницу да су се против бугарских фашиста борили и многи припадници бугарског народа, те да су прве бугарске партизанске јединице за борбу против бугарских фашиста оформљене на територији Србије,

Поносни на вишедеценијски складан суживот и међусобно поштовање српске већине и бугарске мањине у Пироту и Горњем Понишављу,

Желећи добро свим житељима Пирота и Горњег Понишавља, без обзира на етничко порекло,

Тражећи поштовање за српски народ и државу Србију на њеним источним границама,

Не желећи да се од овог озбиљног питања прави таблоидни чапраз-диван у медијима,

Апелујући на друштвени ауторитет, националну свест и добру вољу вас, којима се на овакав начин обраћамо,

Тражимо да надлежне институције у Пироту хитно предузму следеће неопходне кораке:

1. Да се Горан Николић по хитном поступку разреши функције уредника Пиротског зборника због злоупотребе свог положаја у сврху објављивања својих скандалозних псеудоисторијских памфлета.

2. Да се на основу правила научног и академског поступања оформи независна научно-стручна комисија за утврђивање ненаучности и штетности чланака које је именовани као аутор објавио у Пиротском зборнику током периода у којем је вршио дужност главног и одговорног уредника овог часописа и да се извештај о ненаучности тих чланака јавно објави у посебном броју Пиротског зборника, те упути у све релевантне библиотеке,

3. Да се дужности разреше и чланови Редакције ПЗ, због тога што нису ни покушали да Николића спрече да објављује своје злонамерне псеудоисторијске памфлете, нити су омогућили објављивање у Пиротском зборнику одговора и полемичких текстова изазваних скандалозним написима Горана Николића,

4. Да се донесу правилници и успоставе критеријуми, којих очигледно тренутно нема, а на основу којих ће бити изабран нови уредник Пиротског зборника и нови чланови Редакционог одбора и на којима ће се темељити даљи научни и стручни рад у овом часопису, као и да се установи Савет часописа који досад није постојао и изабере чланови Савета,

5. Да се учини напор за окупљање реномираних историчара, који ће на научном скупу, у поводу 80 година од почетка бугарске фашистичке окупације и анексије Пирота и српског Горњег Понишавља, објективно дати свој допринос у изради тематског броја Пиротског зборника о злостављању и пљачкању цивилног становништва у Пироту и Горњем Понишављу током бугарске фашистичке окупације Пирота и Горњег Понишавља 1941-1944. и о покрету отпора против бугарских фашистичких окупатора. Историчара који

ће то учинити растерећени од крутих идеолошких норми протеклих времена, али и савременог анархизма који историју ставља на ненаучну раван, а појам народа релативизује и деградира до скупине себичних индивидуа, без икаквих осећања и одговорности за своју ширу, народну фамилију,

6. Да се ово писмо и сва ранија реаговања која је Горан Николић, уз подршку чланова Редакције часописа, опструирао објаве у наредном броју Пиротског зборника;

7. Да надлежне институције предузму неопходне кораке како се у наредном броју Пиротског зборника не би појавио нови антисрпски и антипиротски памфлет, те да потписници писма о предузетим активностима у вези са решавањем овог проблема што пре буду обавештени.

У прилогу овог писма достављамо опширнију анализу Николићевих злонамерних теза и закључака.

У Пироту, 28. августа 2020. године,

1. **Академик проф. др Љубодраг Димић**, редовни професор Филозофског факултета Универзитета у Београду, Одељење за историју, катедра за Историју Југославије, и редовни члан САНУ;
2. **Проф. др Радош Љушић**, редовни професор Филозофског факултета Универзитета у Београду, Одељење за историју, катедра за Националну историју новог века;
3. **Проф. др Драгосав Војчић**, ранији директор Гимназије у Пироту, редовни професор Факултета безбедности Универзитета у Београду, у пензији;
4. **Проф. др Вјекослав Бутиган**, редовни професор Филозофског факултета Универзитета у Нишу, у пензији;
5. **Проф. др Светислав Костић**, редовни професор Филозофског факултета Карловог универзитета у Прагу;
6. **Проф. др Војислав П. Јелић**, редовни професор Хеленске књижевности на Одељењу за класичне науке Филозофског факултета Универзитета у Београду;
7. **Проф. др Јовица Тркуља**, редовни професор Политичког система на Правном факултету Универзитета у Београду, у пензији;
8. **Проф. др Слободан Ђ. Керкез**, ванредни професор Националне историје XX века на Филозофском факултету Универзитета у Нишу, у пензији;
9. **Др Срђан Цветковић**, виши научни сарадник Института за савремену историју Универзитета у Београду;
10. **Др Драгана Динић**, професор универзитета у пензији, председник Удружења Пироћанаца у Београду;
11. **Др Сузана Тричковић Павловић**, професор Високе медицинске школе струковних студија у Београду;
12. **Мирјана Игић**, новинар и књижевник из Пирота;

13. **Виден Панчић**, дипломирани правник у пензији, рођен 1930. године, живи сведок терора бугарске фашистичке солдатеке током окупације 1941-44. године;
14. **Протосињел Серафим Живковић**, настојатељ Дивљанског манастира;
15. **Проф. др Снежана Јанчић**, патолог, професор Факултета медицинских наука у Крагујевцу;
16. **Др Ивко Јовановић**, професор Високе школе струковних студија за васпитаче у Пироту, у пензији;
17. **Др Властимир Златковић**, професор више школе у пензији;
18. **Мр Марина Димић Ашковић**, професор и докторанд Факултета драмских уметности Универзитета уметности у Београду;
19. **Мр Зоран Алексић Коки**, академски сликар и писац, директор ОШ „Драган Херцог“ у Београду;
20. **Дејан А. Милић**, наставник Правног факултета Универзитета Унион у Београду, на предмету „Правна реторика и савремени односи с јавношћу“;
21. **Бојан Ђурић**, дипл. инжењер организационих наука, *Senior Leader, Deloitte, USA*;
22. **Драган М. Јонић**, преводилац, публициста и еколошки активиста;
23. **Марија Хаскић**, рођена **Славковић**, дипл. инжењер, *СМВА, Manager of Program Faculty, UT, USA*;
24. **Жељко Перовић**, писац и публициста,
25. **Бобан Ранђеловић**, власник издавачке куће Пи-Прес из Пирота;
26. **Јасмина Поповић**, професор српског језика и књижевности, у пензији;
27. **Душан Ранчић**, дипломирани филозоф и публициста, председник Православног удружења „Владика Василије Костић“ из Пирота;
28. **Горан Петковић**, генералштабни пуковник Војске Србије, у пензији;
29. **Димитрије Видановић**, дипломирани географ, ранији начелник Пиротског управног округа;
30. **Владимир Јонтић**, новинар у пензији;
31. **Радмила Спасић**, професор у пензији;
32. **Дејан Алексовски**, дипл. инжењер машинства;
33. **Милорад Поповић**, дипл. инжењер електротехнике у пензији;
34. **Бојан Тимић**, професор српског језика и књижевности;
35. **Саша Јовановић Цигец**, музичар;
36. **Желимир Нешић**, дипломирани педагог физичке културе;
37. **Зоран Крстић**, дипломирани инжењер пољопривреде у пензији;
38. **Јелена Митровић**, дипломирани економиста – бизнис контролор;
39. **Јасна Пијанец**, дипломирани економиста;

40. **Ковиљка Стаменовић**, дипломирани психолог, психотерапеут и еколошки активиста;
41. **Добрила Укропина**, пензионер;
42. **Ђорђе Митић**, дипломирани економиста у пензији;
43. **Никола Ђорђевић**, дипл. инжењер;
44. **Срђан Митровић**, дипл. инжењер електронике;
45. **Горан Ј. Јончић**, дипл. инжењер електронике;
46. **Катарина Миленковић**, дипломирани новинар, Канада;
47. **Мр фармације Ана Илић**, дипломирани фармацеут из Хановера, Немачка;
48. **Мр фармације Ненад Илић**, дипломирани фармацеут из Хановера, Немачка;
49. **Зоран Јовановић**, дипл. инжењер геодезије, ранији директор Катастра у Пироту;
50. **Предраг Манчић**, новинар у пензији;
51. **Ивана Анђелић Јонић**, судски преводилац, члан Удружења научних и стручних преводилаца Србије;
52. **Мина Вукосављевић**, дипломирани инжењер архитектуре;
53. **Данијела Ђорђевић**, рођена **Васиљковић**, професор српске књижевности и језика, са општом књижевношћу;
54. **Пецо Тодоровски**, председник Градског одбора СУБНОР-а у Пироту;
55. **Градмир Јовановић**, наставник историје у пензији;

ПРИЛОГ

Кратак опис Николићеве „историјске“ поставке који смо у писму дали (апелујемо да се његови чланци пажљиво прочитају; пре свега од стране стручне јавности!) сматрамо довољним да јавно поставимо одређена питања:

1. Ко је, заправо, аутор таквог „научноистраживачког прегнућа“ и шта га је препоручило за одговорно место главног уредника ПЗ?
2. На каквим изворима, каквим закључцима, каквом стилу и језику он темељи свој истраживачки рад?
3. Какве „истине“ покушава да наметне и грађанима Пирота и домаћој историографији?
4. Зашто више од три године „нема“ никакве реакције на његов квазинаучни коров?
5. Ко му омогућава такву лагодну позицију и бахато понашање?
6. Ко ме корист од таквих закључака?

1.

Према биографији коју је приложио и штампао у ПЗ 37-38/2013 (с. 367), Горан Николић (1961) је политиколог. Био је председник (комунистичке – примедба потписника писма) омладинске организације у Пироту, а после 1990. године је „креатор њене трансформације“ у Омладински савет Пирота. Покретач је Радио ОСА. Бавио се и позоришном режијом. Одскора јавности је „нарочито“ познат по ТВ серијалу *Призма*, на Пи-каналу. У ПЗ 31/2007, објављен је његов прилог о установама културе. Уз Д. Војчића и В. Панчића коаутор је књиге *Радни полет омладине пиротског краја*.

Ако поклонимо веру подацима које је сâм дао, именовани је на место главног уредника ПЗ ступио са безначајним стваралачким миразом од *једног* прилога и укупно 17 ауторских страница у књизи од око 200 страница. Без и једног релевантног научног или стручног чланка. Са занемарљивим истраживачким и списатељским искуством, дакле. Његов упадљиво касно пробуђени истраживачки рад у области историје, осим што је лишен академске основе, јер је по образовању политиколог, а не историчар, заснован је на незапаженом стваралачком искуству. И у свему се поклапа са његовим ступањем на позицију главног уредника ПЗ. Што значи да аутор Горан Николић своје радове у ПЗ објављује искључиво захваљујући Горану Николићу, главном и одговорном уреднику тог часописа.

2.

Друго, за Николића су главни историјски (и, изгледа, једини веродостојни) извори депои *Централног државног архива Бугарске* и пропагандни фашистички лист *Бугарски запад*, који је бугарска фашистичка влада издавала од пролећа 1942. до јесени 1944. године. Релевантни српски извори као да не постоје. Ако неки српски извор и помиње, то је крајње селективно, строго у функцији доказа својих теза.

Али, у ПЗ бр. 42/2017 као историјски извор, приповедачки нежно, наводи и себе: „Аутор овог рада је још од детињства слушао приче о масовним одласцима сељака возом у Софију.“ – с.121; „У разговорима са старијим људима, аутор је сведочанства о овоме слушао стално деценијама, још од детињства.“ – с. 124; а једном се позива на свој раније објављени рад (Николић, Г, 2015, стр. 40-41) – с. 127;

Или изворе који не могу бити проверени јер су сведоци мртви:

„Јосиф Алексић Јоско (1922-2012), ... је податке о свом служењу бугарске војске рекао аутору тек после двадесетогодишњег пријатељства, а пред своју смрт.“ – с. 124; „Момчило Цветковић (1942-2007) причао је својевремено аутору овог рада своја сазнања – с. 127;

Или имагинарне ненаведене историјске изворе:

„Из великог броја извора проучених за време припреме овог рада сазнаје се“ – с. 149.

Такву праксу наставља и у ПЗ 43/2018, па тако сазнајемо и следеће:

„Од својих старијих професора ... аутор овог рада је слушао ...“ - (с. 13) или „До сада ниједан Пироћанац сведок уласка бугарске војске у град није дао ту изјаву“ - (с. 15).

Врхунац његовог ненаучног позивања на „изворе“ срећемо у чланку „О масакру у Бару 1944. године“, где као изворе наводи књиге и чланке албанских аутора са оригиналним албанским насловима (треба ли да верујемо да је овладао и албанским језиком?!), док на једном месту у чланку каже да му, истина, нису били доступни сви ти извори, али да их је сазнао посредно (*sic!*), из чланака објављених на српском језику о тим књигама и чланцима.

Треба видети како Николић на основу таквих извора закључује.

У ПЗ 42/2017, своје закључке углавном заснива на следећим претпоставкама:

„још мало па би могло да испадне да су...“ – с. 122; „Може да се претпостави“ – с. 124; „Исто вероватно важи и за ...“ - с. 127; „Може да се претпостави ...“ - с. 127; „Овоме треба веровати“ – с. 127; „Уз то, сасвим је логично да су...“ – с. 130; „Оправдано може да се претпостави“ – с. 132; „Може да се изнесе утисак“ – с. 139; „Генерални утисак аутора је ...“ – с. 138; „Колико нам је познато“ – с. 140; „што су они, скоро је сигурно, и учинили“ – с. 142; „Можда зато што“ – с. 143; „Делује скоро невероватно да“ – с. 147; „Постоји оправдана претпоставка“ – с. 151; „Изгледа највероватније“ - с. 155; „Назив Височка партизанска чета вероватно су много година после рата смислили пиротски апологети НОБ-а“ – с. 164;

Исту праксу наставља и у ПЗ 43/2018: „Није нереално претпоставити“ – с. 6; „може да се претпостави“ – сс. 6, 22, 41; „постоји озбиљна вероватноћа да српске школске власти те податке нису проверавале код претходних бугарских власти“; тврдње (које не иду у прилог његовом памфлету) „делују прилично контрадикторно“ – с. 17; „скоро је сигурно“ – с. 18; „могло би да се претпостави“ – с. 25; „реално је претпоставити“ – с. 48; Уз искрено признање на једном месту: „теško је проверити овакве претпоставке“ – с. 42.

Какав стил краси аутора, у исто време и глодура Пиротског зборника? Стил крајње ненаучан, уличарски прост, препун жаргонизама несвојствених правом истраживачу!

Тако, у ПЗ 42/2017 овај истраживач пише: „радништво је... баталило раније послове“ – с. 118; „због рада за *паре*“ – с. 122; житељи Пирога и Понишавља су „домородци“ – с. 132 - два пута и 133 - два пута); „доста трапавим реченицама стање у пиротском крају приказано је драматичније него што је било...“ – с. 135; „Новици Живковићу можда се омакло...“ – с. 140; „сељаци у Високу су брзопотезно појачали копање...“ – с. 150; „Година 1941. је прилично празњикава ...“ – с. 147/148; „Између Лужничана и Пироћанаца *забашурена* је суревњивост“ – с. 160; „Брка *диже себи рејтинг*“ – с. 162; „Шлаг на торту ставља Х. Живковић Цикан“ – с. 164; „Преувеличавање неких догађаја из НОБ-а у пиротском крају могло је да има функцију *поправљања имица*...“ – с. 165.

У ПЗ 43/2018 такође користи уличарски речник, па тако помиње: „забашуривање ове теме“ – с. 3; „ученик *домородац / из редова домородачког становништва / Пироћанаца-*

домородаца / матуранти домородци“ – сс. 4, 5, 7, 17, 22 - три пута; 23, 24; 38, 44, 45; „окрени-обрни испало је да је“ – с. 7; „испада, дакле“ – с. 13; „хладно написала“ – с. 48.

Николић, напослетку, није много присан ни са правописом српског језика, о чему, поред одреднице „домородци“, говори прегршт правописних, падежних, лексичких грешака у ПЗ 42/2017 на с. 117; сс. 123 и 124; с. 148; као и у ПЗ 43/2018 - с. 30.

3.

Но, да ли Горану Николићу ишта од наведених тешких огрешења и о науку, и о стил, и о српски језик смета да Пироћанцима понуди своја истраживачка откровења и новоутврђене „истине“? Наравно да не. Напротив. Зато можемо прочитати и следеће:

„Терора бугарских власти је било, али није био сталан и организован је претежно у другом делу рата, пре свега у виду казних експедиција на она села у чијој близини су оружаном деловали партизани или четници ... (ПЗ 42/2017 - с. 135) ... Различите видове таквог терора Живковић селективно описује. На пример, када пише о интернацијама, он наводи праксу интернирања у логоре и опширно описује тежак живот логораша, а уопште не помиње да је вид интернације некад било и нека врста пресељења у бугарске крајеве, али не у логоре“ - (ПЗ 42/2017 - с. 136)

Николић се строго чува да проговори о томе шта је основни разлог за интернације и принудни рад мушке популације пиротског краја – спречавање да се активно мушко становништво пиротског краја прикључи покрету отпора. Али је зато Николићева примедба о бугарски хуманом методу интернације (?!) „не у логоре, него у друге бугарске крајеве“, огавно цинична (великобугарској државној политици свих провенијенција таква пракса није страна, о чему говори и пројекат унутрашње насилне бугаризације Турака и њихова унутрашња интернација у Бугарској 1984. године, познат под циничним називом „Велика екскурзија Турака“). Јер Николић, свакако, мора знати да прогон људи са кућног прага спада у злочине против човечности и може бити облик геноцида. Да је реч о озбиљном раду, а не о антисрпском и антипироћанском памфлету, аутор чланка би управо на питању интернације Пироћанаца у Бугарску могао да суочи бугарске и српске изворе (који му нису недоступни). Могао је, примера ради, да помене исповест Мише Живковића из Градашнице, који је био у интернацији у бугарском логору Крстопоље код Ксантија (такође од Бугарске анектирани део територије Грчке): „Храна је била бедна: три грама шећера, седам грама зејтина, 25 грама земљаног хлеба, 70 грама пасуља с каменчићима... Можда је следовање било и веће, али су од њега крали командири, шефови снабдевања и полицајци. Живот у логору био је тежак, мучени смо и малтретирани на различите начине. Изводили су нас у подне и постројавали на сунцу, грчком сунцу усред лета кад је у хладу 40 степени, и терали нас да читамо „Оче наш“, док се не би многи од нас онесветили и попадали... Ноћу је у собу упадао командант са полицајцима који су нас редом тукли.“ (Петар Николић, *Хроника о Градашници*, рукопис у Архивском центру у Пироту, ПЗ 06, с. 181). Али Горан Николић то никако не чини. Српски извори су за њега нерелевантни. Он их багателише. Јер, „аутор овог рада је још од детињства слушао приче“ о свему што може да подупре његове неодрживе псеудоисторијске конструкције.

Крајње занимљиво је и Николићево правдање тешког злочина бугарских фашиста над српским живљем у Столу с јесени 1943. године. Он каже: „Партизани су, дакле, одржали говоре, затим су се лепо најели и вратили у шуму, можда и не завршивши посао са 'издајницима', док су сељаци остали на милост и немилост бугарској казненој експедицији. Живковић наводи да сељаци нису одговарали бугарским официцима на питања о збору

претходне вечери и о кретању партизана. Ако је било тако, тражене податке сељаци нису дали бугарским официрима не само из неког апстрактног патриотизма (мада је могло да буде и тога), већ и зато што су знали да ако то учине, већ после неколико дана могу да дођу партизани и да их убију. Иметак бугарске војске и партизански метакубија подједнако.“ – (ПЗ 42/2017, с. 161/62). Подло мењајући тезе, фашистичка зверства у Столу приписује „бахаћењу“ партизана, изједначавајући припаднике покрета отпора са зликовцима. Саме жртве представља бугарофилима, које је само „страх спречио да регуларним бугарским трупама“ открију партизане. На истом месту, слично оправдава и покољ 82 житеља старопланинских села због четничког напада на Калну. Са друге стране, овом „аутору“ не допире до памети потреба да ма и у фусноти, ако никако другачије, помене појединачна убиства невиног становништва за које није постојао никакав повод, већ су чињена из чисте обести или ради застрашивања; он потпуно прећуткује ноторне безразложне злочине бугарских окупаторских снага над недужним цивилним становништвом Горњег Понишавља.

Окривљујући за узрок злочина саме жртве и њихове покушаје да се ослободе, Николић износи бестидну „величанствену“ апологију насиља и фашизма, а истовремено релативизује и обесмишљава сваки колективни отпор и лични хероизам поробљених. Тиме ничеански уводи категорију бугарских окупатора као надљуди којима је све дозвољено, којима се све прашта само зато што су у једном историјском тренутку били силнији у односу на жртве. Када би био „научно“ храбар и доследан, овај аутор би по истом кључу могао да нађе оправдање и за Јасеновац, Треблинку и Дахау, јер нема никакве суштинске разлике између тих злочина и оних које су спроводиле бугарске казнене експедиције (ловне роте) над недужним и голоруким становништвом пиротског краја током окупације. Његови „истраживачки“ аршини су мучни и злослутни, али се он управо таквим аршинима легитимише и као истраживач и као човек. Ти двоструки аршини (јаче или слабије аргументовани) доказ су како се Николић у својим псеудонаучним радовима без имало скрупула из српског публицисте анархисте трансформише у бугарског пропагандисту и легалисту.

Бестидно понижење српског живља Пирота и Горњег Понишавља, посебно жртава бугарског фашистичког терора Николић чини следећим својим закључцима: *„Људима је било сасвим јасно да са становништвом суседне државе имају многе културне сличности, почев од говора, преко унутрашњег устројства патријархалне породице, па до најситнијих детаља у народним умотворинама. Вероватно зато и није неочекивано што становништво пиротског краја није пружало озбиљнији отпор бугарској власти у Другом светском рату све до пролећа 1944.... Масовно похађање пиротске бугарске гимназије било је, дакле, само део укупног понашања пиротског становништва током трајања бугарске власти.“ – (43/2018, с. 45). Тако је за Николића.*

А да ли уистину јесте тако? За Николића истраживања професора Димитрија Кулића нису релевантна, јер „Кулић није Пироћанац“ (Има ли у тој ненаучној тврдњи Николићевог регионалног шовинизма?), али он не узима у обзир ни сведочење Пироћанца Синише Милкића, пиротског ратног гимназијалца, који децидирано тврди да су пиротски гимназијалци не само присиљавани да иду у бугарску гимназију, него су терани и у трудоваке: *„После завршетка школске године, 1943. године ученици старијих разреда под фирмом грађанске мобилизације отерани су на рад у Бугарску. Једна повећа група је отишла у село Ђаково, крај Дупнице, где је радила на путу и у каменолому. Радове је изводила организација 'Тот' под управом Немаца. Ови омладинци вратили су се половином*

новембра исте године.“ (С. Милкић, „Рад СКОЈ-а у Пироту“, ПЗ 13/1985 с. 87, 88). Зашто Милкић за Николића није релевантан извор, иако је Пироћанац, чиме испуњава његов сомнамбулни „методолошки“ критеријум да о покрету отпора у Пироту смеју да говоре само Пироћанци? Само зато што Милкићево сведочење не иде у прилог његовим пробугарским тезама.

Да су Бугари принудно одводили пиротску младеж и у „трудовање“ сведочи и Вукадин Ђорђевић, познати инжењер који је касније радио на изградњи многих значајних хидроелектрана у земљи и свету, а који је 1941. завршио школовање у Пиротској гимназији и већ идуће 1942. одведен у радни логор у Бугарској. (Бобан Митић, *Наши у белом свету*, с. 33), али ни то сведочење за Николића није било релевантно.

Николић, за историјску струку незамисливо, своје истраживање фокусира на Пирот од 1941. до 1944. године као на ванисторијско острво. За њега као да се између Првог српског устанка и ослобођења 1877, те између 1877. и 1941. у српској историји нашег завичаја није ништа догодило, као да српски живаљ овог поднебља 1877. године није остварио свој вишевековни сан да буде враћен у свој српски род. Том сну 1877. године супротставио се занемарљиво мали број изузетака који су пресељењем на исток показали да им Србија није дом, а на тим безначајним изузецима Николић управо заснива тезу о бугарофилству житеља Понишавља. Он не помиње егзархистичку црквену организацију која је готово три деценије средином XIX века спроводила великобугарску асимилаторску пропаганду према српском становништву нашег краја, а труби о двојници рођених Пироћанаца Крсти Крстјеву и Спасу Вацову, који су 1878. пошли на исток за својим бугарским пореклом и оставили значајан траг у бугарској науци и култури. Ниједном речју не помиње ни Александра Станојевића Трнског, поносног Србина из српског Знепоља у данашњој Бугарској, ни Анастаса Јовановића, првог српског литографа, који је рођен у сада бугарској варошици Враца. Николићу за свеобухватно сагледавање теме нису битни ни Бранко Лазаревић, српски књижевник и дипломата, рођен у Видину, Мисаил Цветковић Бајкуш, први учитељ Његошев, Фотије Станојевић, писац и дипломата, који су такође рођени као Срби на тлу данашње Бугарске. Њему, истраживачу за задату тему, нису битни истакнути Срби овог краја Драгољуб Јовановић, чувени професор Правног факултета у Београду и вођа земљорадника, генерал Стојан Трнокоповић (ослободилац Сплита 1918. године), генерали браћа Александар и Ћира Даскаловић, генерал Љубомир Крстић (ађутант краља Александра Првог Карађорђевића) који је страдао у атентату као српски војни аташе у Софији. За њега не постоји као Српкиња Пироћанка Наталија Станојевић, прва жена педијатар у Србији, ни сестре Велимировић - Зорка (прва превела Толстојев „Рат и мир“ на српски језик) и Вукосава (једна од најпознатијих вајарки Европе прошлог века), као ни њихов брат Милутин – дипломата и путописац. Не значе му ништа ни Петар Христић, унук чувеног малог Ристе Јовановића, и још 7000 српских бораца из Пирота и околине који су положили своје животе за Србију у Првом светском рату, као ни многи други Пироћанци и Пироћанке који су своје знање, своју памет, свој патриотизам уградили у темеље модерне српске државе.

У сврху остварења својих чудних замисли, Горан Николић се строго чува помињања бугарских окупаторских злочина у Првом светском рату, не признаје србофобију бугарске фашистичке државе, не признаје да је страх народа пиротског краја од понављања тешке одмазде био узрок пасивности и трпљења окупационе датости, минуциозно тражи сараднике окупатора, којих, нажалост, има увек и свуда, и на тим ретким изузецима заснива

свој начелни став, третирајући житеље Пирота и Горњег Понишавља као прилагодљив свет, жртве стокхолмског синдрома, „на први поглед“ заљубљене у своје зло чинце.

За Николићево истраживање не постоје релевантни српски извори о бугарској окупацији Горњег Понишавља. Већ смо рекли како Димитрије Кулић, писац значајне двотомне студије о бугарској окупацији делова Србије 1941-1944. године за Николића није релевантан, јер, забога, „није Пироћанац“ (ПЗ, 43/2018, с. 15). Но, за Николића не постоје ни опсежни научни радови о бугарској окупацији у Другом светском рату које су дали Венцеслав Глишић (писао о злочинима бугарског окупатора), Никола Живковић (писао о ратној штети коју је изазвала бугарска окупација), Мирослав Стојиљковић (*Бугарска окупаторска политика у Србији 1941-1944*), или обиман Зборник радова о односима Југославије и Бугарске у XX веку, издање Института за савремену историју. За своје псеудоисторијске памфлете Николић не узима у обзир двотомно сведочење Рудолфа Арчибалда Рајса (*О злочинима Аустро-Угаро-Бугаро-Немаца у Србији 1914-1918*). Такође, Николић уопште не узима у обзир ни „идеолошки“ посве необојеног младог италијанског историчара Милована Писарија, који је обимно расправљао о насилној бугаризацији на окупираним подручјима Србије у Првом и Другом светском рату и о одвођењу Срба у логоре у Бугарској, као и радове многих других релевантних аутора који пишу о овој теми, попут Петра Драгишића (о односима Југославије и Бугарске 1944-1980) и Бориса Томанића (о ратним злочинима бугарских окупатора у Србији 1941-1944) ...

Да не би квариио окупаторску идилу у Пироту, Николић ниједном на 110 страница, у два чланка (ПЗ 42/2017 и 43/2018), не налази за сходно да помене термин „бугарска окупација“ или „бугарски окупатор“. За њега бугарски окупатори нису ни на једном месту „фашисти“, иако је Бугарска била међу земљама Сила осовине и у свему синхронизовано ратно садејствовала са нацистичком Немачком и фашистичком Италијом. Он багателизује трагове о томе да су 27. марта 1941. године на улицама Пирота биле свенародне демонстрације против Тројног пакта, или о томе да су Пироћанци чак и под окупацијом писали замолбене петиције немоћној Комесарској управи Милана Аћимовића да се код немачких окупационих власти заложи за Пирот у Недићевој Србији, о чему је писао и пиротски историчар Миљан Манић у књизи *Равногорски покрет у Пиротском округу*, која је Николићу морала бити доступна. Николић не помиње народне хероје које је пиротски крај дао у борби против нацизма и фашизма (Миливоје Манић Албанта, Сениша Николајевић, Анета Андрејевић, Живојин Николић Брка...), не осврће се на егзекуције родољуба, нпр. грозну смрт Јерине Николић из Крупца, коју су бугарски фашисти рашчеречили везивањем коњима за репове. Он се не сећа да је у Пироту делао свирепи поручник Љубен Стојанов, командир по злу чувене „ловне роте“, нити њему сличан капетан Горчилов. Тешко страдање пиротских Јевреја, које су бугарски фашисти 13. марта 1943. у великој рацији све до једног покупили и затворили у сали за физичко васпитање („соколани“) Гимназије, да би их кроз неколико дана отпремили возом у Видин и даље, Дунавом до Беча, па у Треблинку, где су уморени, за Николића није значајна тема, као ни то да се добротом Пироћанаца спасло тек неколико њих, међу њима и Пироћанац Мојсијеве вере Леон Сид.

Истраживачу Николићу уопште није пало на ум да изврши увид, на пример, у *Фонд бр. 103 Архива Југославије (Бугарска просветна политика)* или у исцрпан *Извештај Леона Сиде (сигнатура 430-1-6 Архива Југославије)*, који је добротом Пироћанаца успео да се спасе у марту 1943. године из конвоја са 180 пиротских Јевреја, које су Бугари отпремили у Треблинку. Међутим, извештај великог јеврејског и српског родољуба Леона Сиде је кључ

за одговор на сва Николићева безразложна питања. У том извештају, датом у југословенском конзулату у Јерусалиму с јесени 1943. године, Леон Сид је опширно пописао све злочине и репресалије бугарских фашиста против пиротских Јевреја, али и против српског становништва у Пироту. У њему јасно стоји да је одлазак пиротске деце у бугарске школе био последица претњи о репресалијама и интернацијама читавих породица (за које Николић тврди да су биле хумане?!), да су почињена брутална батинања грађана Пирота како би пристали да се попишу као Бугари. Батинања под којима је поклекао и стари, угледни Пироћанац, сенатор Стевчић. О томе код глодура и истовремено аутора ПЗ нема ни речи, иако Николић бар на три места понавља да је један од ученика бугарске гимназије био и син сенатора Стевчића.

Ако није могао да оде до Архива Југославије по Извештај Леона Сиде, Николићу је надокнадити руке стајала књига Жени Лебл, *Јевреји у Пироту* (Привредни преглед, Београд, 1990), где на страни 59. стоји цитат о бугарским злочинима над Србима у Пироту, као круцијални доказ контра Николићевих тврдњи. (Занимљиво, цитат Леона Сиде је уклоњен у издању књиге из 2015. године, издавача Музеја Понишавља, уредник Сашка Велкова).

Иако своје чланке заснива на сведочењима као изворима, Николић се чува да у свом раду помене, рецимо, доступно сведочење пуковника и председника Врховног војног суда у пензији Ђорђа Ђорђевића, сина пиротског прете Србислава Ђорђевића о притисцима бугарских окупационих власти на житеље Пиротског краја да се изјасне као Бугари на бугарском попису: „*Били смо у Трњани до 1941. године када су Бугари почели да врше попис становништва присиљавајући га да се изјасни као Бугари. У Великом Јовановцу се нико није изјаснио. Зато су желели да неког убију „за пример“. Одлучили су да то буде поп. Требало је да га обесе на сред села код споменика. Ми смо то сазнали и побегли.*“ (Бобан Митић, *Наши у белом свету*, с. 38). Зашто? Зато што таква сведочења свакако не иду у прилог његовим тезама.

Али у ПЗ 43/2018 неуморно понавља чак 45 пута као мантру сопственом методологијом одређен термин „*Пиротска бугарска гимназија*“ и још 23 пута термин „*бугарска гимназија*“, док у ПЗ 42/2017 опет као пропагандистичку бајалицу у различитим варијацијама на 15 места помиње и образлаже тезу „*покрета отпора у Пироту није било – покрет отпора је био слаб*“.

Зашто то чини? Иако подозревамо, радије не бисмо да верујемо да то чини из жеље да читаоцима пошаље следећу поруку: Сви Пироћанци су, у ствари, Бугари, силом прилика одвојени од „матике“, веома „слични“ становништву суседне државе. Само то је разлог да су већ у априлу 1941. Пироћанци заборавили паљење Пирота 1885. године и сурове злочине бугарске окупаторске војске у Првом светском рату; и чим је бугарска фашистичка држава показала своје „људско лице“ Пироћанци су одушевљено похрлили у њено „материнско наручје“. Јер они су, иначе, само „домородци“, аморфна маса без патриотизма, без части, без својег „ја“, због чега изводи закључак да Пироћанцима „*национални идентитет није био битан, односно да су им добри односи са бугарским властима били важнији од националног идентитета.*“ (ПЗ 43/2018, с. 22)

Николићу се не може оспорити наопака довитљивост. Провеликобугарску кулу од карата на штету српског рода у овом делу Србије гради стрпљиво, постепено, упорно, ређајући тезу за тезом:

- Бугарски окупаторски систем 1941-1944. није чинио репресије, јер је сматрао да је ослободио „своје крајеве и своје људе“. При томе, „аутор“ ни речју не помиње непојмљиви терор бугарског окупаторског система 1915-1918. године и тадашњу

систематску насилну бугаризацију на окупираним територијама Србије, па и у Пироту и српском Горњем Понишављу.

- Житељи нашег краја током окупације 1941-1944. нису се одупирали окупацији, јер су им бугарска окупаторска војска и администрација својим понашањем „пробудили успавану свест о нераскидивим везама са бугарским народом“.
- То „мало“ отпора којег је било у пиротском крају, пружали су партизански и четнички авантуристи, због чијих непромишљених акција „ради дизања рејтинга“ (*sic!*) су бугарски окупатори били „принуђени“ да врше „спорадичне“ покоље нпр. у Столу (46 убијених и 22 рањених) и у Кални и селима Буцака (82 убијених цивила).
- Малобројни партизански и четнички авантуристи су проблематичног морала, јер су неки од њих пре рата били део „криминогене популације“ - троје од њих припадало је, наводно, пиротској банди „Дванаест беле руже“.
- Пошто су их „Југословенске (српске) власти, које су у јесен 1944. поново овладале пиротским крајем“ (ПЗ 43/2018, с. 11) – (Зар српске власти нису ослободиле пиротски крај?) - готово присилно мобилисале, Пироћанци су завршили у јединицама „злочиначке“ НОВЈ, које су у Бару извршиле масакр над „недужним“ Албанцима. (Покушај оружане албанске побуне против партизана у Бару Николић стидљиво тек једва помиње). Стога Николић инквизиторски доноси изваннаучну пресуду: „Разлог за овакво убијање може да буде само ирационална мржња према Албанцима.“ (ПЗ, 42/2017, с. 149).
- Радови који су после рата написани о тешким последицама бугарске фашистичке окупације и анексије пиротског краја, у којима су изнете непобитне чињенице контра Николићевих теза, за њега су нерелевантни, јер су „напољени комунистичком и националистичком необјективношћу и ирационалном бугарофобијом“.
- Зато је аутор Горан Николић, кога подржава Горан Николић, главни и одговорни уредник ПЗ, сводећи бугарску фашистичку окупацију Пирота и Горњег Понишавља 1941-1944. на бајковит приказ међународне солидарности, а покрет отпора на изгреде беспризорника, решен да понуди своју „релевантну“ истину, другачију од оне каква јесте.

Са свега наведеног, са својим мање или више богатим животним искуством, потписници овог писма признају да у свом животу још нису срели таквог мрзитеља сопственог завичаја и сопствених сународника и комшија.

4.

Али, можда ће се поставити питање зашто на овакве гнусне псеудоисторијске ревизионистичке измишљотине већ три године нема реакције Пироћанаца. Разлог је једноставан – реакција је било, али су склоњене од очију јавности.

Још после чланка у којем (иако бивши коаутор монографије о радним акцијама) исмева радни елан пиротских акцијаша, претварајући га у „комунистичко каријеристичко полтронство“, своје реакције Пиротском зборнику послали су др Војчић и др Бутиган. Но, главни и одговорни уредник и аутор Николић их је одложио у фиоку. На мучни текст о саглашавању Пироћанаца са бугарском окупацијом и о „масовном одласку пиротске деце у бугарске школе“ реаговао је својим писмом живи сведок „добровољног“ одласка пиротске деце у бугарску окупаторску гимназију - Виден Панчић. И тај текст је завршио у фиоци глодура Николића. Јер, зашто би глодур Николић „кварио посао“ аутору Николићу? Да је текст Видена Панчића објављен, читаоци Пиротског зборника би могли сазнати

веродостојно сведочанство о мукама житеља Пирота под бугарском фашистичком окупацијом, али и сведочење о неким сарадницима окупатора и полицијским денунцијантима којима је после ослобођења великодушно праштано.

На Николићеве ревизионистичке чланке покушао је да реагује и Градски одбор удружења Савеза бораца народноослободилачког рата својим писмом, али главни и одговорни уредник Николић није нашао за сходно да такво писмо објави. Исто писмо Градски одбор Субнора понудио је локалном листу „Слобода“. Али „Слобода“ се није „ослободила“ да реакцију удружења објави. На текстове Горана Николића реаговала је породица покојног мр Правдољуба Николића – реакција у Зборнику није објављена. Реаговање проф. др Радована Марјановића без икаквог образложења такође није објављено.

Стога оправдано постављамо питање да ли је Горан Николић, узурпирајући право да располаже својом уредничком „влашћу“ на такав начин, повредио неки од важећих прописа ове државе?

5.

Иако је његов многоструко штетан рад повод овог обраћања, основно питање није ни да ли је, ни зашто је Горан Николић нанео толику штету свом граду и својим суграђанима које назива „домородцима“.

У демократској Србији Горан Николић има право да пише и објављује шта му је воља. И потписницима овог писма није стало да њега, тоталног znalца свега од политике, етнологије, психологије, економије, преко историје и социологије, до драматургије и позоришне режије, спрече да себе претвори у локалног Јована И. Деретића. Али, Горан Николић никако не би смео своје ненаучне и ревизионистичке „историјске визије“ да пласира са страница званичног часописа локалне самоуправе у Пироту који, сплетом несрећних околности, истовремено уређује, сада је сасвим извесно, искључиво према сопственом хиру и нахођењу и без икакве контроле.

Зато је превасходно питање у вези са овом афером, у ствари, питање ко је таквом човеку дозволио да нам, што би наши људи рекли, „сас наше камење троши главу“. Ко му је дозволио и ко толико дуго без гласа „трпи“ његове ненаучне ревизионистичке испаде у званичном научно-стручном часопису града Пирота? Ко је, дакле, одговоран за штету обилну, многоструку и, чини се, готово непоправљиву?

Пре свих и несумњиво, чланови Редакције, понајпре троје Пироћанаца (Владица Тошић, историчар, Драгољуб Златковић, агроном и етнолог, и Надежда Ћирић, професорка српског језика), који су морали да реагују на овакво беспризорно ревизионистичко подметање, а нису. Потписници овог писма имају оправдан разлог да посумњају да они, у бољем случају, уопште нису читали текстове са чијим су се објављивањем сагласили (јер ако се нису сагласили, да ли постоје писани докази њиховог противљења?). Или су, у горем случају, и сами сагласни са Николићевим ревизионистичким конструкцијама. Но, одговорност Редакције ПЗ много је већа и неупитна у једној другој равни. Редакција је, супротно одредбама Упутства за израду радова који се достављају ПЗ, одбијала да се на страницама ПЗ штампају критике и полемике, чиме је омогућено Горану Николићу да неистинито приказује прилике у Пироту и Горњем Понишавњу током бугарске фашистичке окупације 1941-1944. године.

Не мања одговорност је и одговорност издавача – Народне библиотеке Пирот. Постављамо питање да ли се у тој установи уопште читају текстови часописа на чијим корицама стоји њено име. Ако се читају, да ли се реаговало на њих? Ако се реаговало, зашто

Николић до сада није смењен са позиције главног и одговорног уредника, да више не прави штету завичају и Србији? Поред тога, потписници овог писма оправдано постављају питање зашто Народна библиотека није дала задовољавајуће одговоре на јавно постављана питања да ли постоји одлука о именовању чланова Редакције часописа ПЗ и ко је и на основу којих прописа донео такву одлуку. Да ли постоји посебна одлука о именовању Николића за главног и одговорног уредника часописа ПЗ и о његовом хонорару, те ко је и у складу са којим прописима донео такве одлуке? Да ли су Народна библиотека Пирот као издавач часописа, или сама Редакција, усвојили Правилник о издавању часописа ПЗ? Да ли су и, ако јесу, којим актом дефинисани етички стандарди наведеног часописа? Ко у коначној инстанци одлучује о објављивању приложених радова – главни и одговорни уредник или Редакција часописа? Да ли је Редакција одлучивала о сукобу интереса главног и одговорног уредника приликом објављивања његових радова у бројевима часописа које је уређивао? И на крају, зашто Народна библиотека није реаговала поводом многобројних упозорења једног броја потписника овог писма на штетно деловање Николића у Пиротском зборнику?

Напоследку, веома чуди и потпуни изостанак реакције пиротске стручне јавности, понајпре оличене у Удружењу историчара Пирота, струковној асоцијацији историчара града, који су најпозванији и најпрозванији да дигну свој глас против ненаучног касапљења историјских чињеница које чини Николић.

6.

Коме корист? Чини се да разрешење овог мучног проблема лежи у одговору на то древно питање.

Свакоме ко пажљиво прочита Николићева ненаучна сочиненија мора бити јасно да од његовог ауторско-уредничког опуса нема никакве користи ни за историју Пирота, ни за институцију која часопис издаје, ни за локалну самоуправу која иза часописа стоји. Од такве злонамерне надриисторијске екстраваганције корист не може имати ни историјска наука, ни град и поднебље о којем се Николић „осмелио да проговори другачију историјску истину“, ни житељи Пирота и околине, честит и радан свет који је толико пута кроз историју доказао своје родољубље, али који има и пуно разумевања и складан однос између српске већине и бугарске мањине, што је у претходних пола века у потрази за бољим животом у Пирот мигрирала из оближњег Димитровграда и пограничних села. Од Николићевих псеудоисторијских текстова корист не може имати ни држава Србија која деценијама уназад са суседном Бугарском гради активне добросуседске односе. Односе, пре свега, засноване на помирљивом опросту Србије суседима за злочине које су становници југоисточне Србије претрпели у Првом и Другом светском рату од стране бугарских окупатора.

Корист од Николићевог писања може имати само неко ко жели да промени историју, да побрише све, агресоре и браниоце, злочинце и жртве, злодела силника и отпор поробљених, а непокорених. Неко ко покушава, у крајњем исходу, да код житеља пиротског краја избрише у потпуности свест о ранијем страдању и скривитељима тог страдања, и, пре свега, о српском бићу и српској историји и Пирота и Пироћанаца.

Иако са великом забринутошћу констатујемо да се вишегодишња деструктивна делатност Горана Николића одвијала у присуству чланова Редакције, немарних рецензената, па, на известан начин, и у присуству власти, уз крајње неодговорно ћутање Удружења историчара Пирота, ми, потписници овог писма не улазимо у то да ли се овде ради о истомишљу и саучесништву, или је реч само о оовременој владајућој површности

и сензационализму, по којима је сасвим могуће да нико од горе побројаних није студиозно прочитао нити просуђивао о ономе што се објављује на страницама званичног часописа локалне самоуправе у Пироту. Тек, неспорно је да ревизионистичке конструкције и антисрпске тезе Горана Николића представљају отворени удар не само на научне постулате, на углед и идентитет града Пирота и самих Пироћанаца, већ и на саму државу Србију, јер се у Николићевом ненаучном штиву ни из чега покушава да створи идејна основа за нечије снове о сепаратизму у перспективи.

Имајући у виду све побројано, ми, потписници овог отвореног писма, упутили смо наведене захтеве и очекујемо од надлежних да се по тим захтевима хитно поступи.